

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra . . . 25 K Félévre . . . 150 K
 Negyedévre . . . 75 K Egesz évre . . . 300 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlósy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Rend és nyugalom

A külföld tekintete a trianoni béke ratifikálásával kapcsolatban ismét felénk van irányítva és a háttérben meglapuló uszítók ezt az időt használják föl arra, hogy a főváros rendjét és nyugalomát megzavarják. Céljuk nyilvánvaló: dezavualni, lehetetlenné tenni a törvények uralmát, forradalmi zűrzavart idézni elő, hogy abban ismét szerephez, hatalomhoz juthassanak. S ennek a gyalázatos manővernek külső és belső következményeivel ők nem törődnek annyit, amennyit egy alkalomszűlte tolvaj fidozatának egyéb érdekeivel. A fő, hogy ne lehessen rend és nyugalom az országban, ami biztosíthassa a békés fejlődés menetét, mert abban ők nem tudnak szerephez jutni.

A lezajlott tüntetés aktív szereplői csak könnyen befolyásolható végrehajtói a sötétben lappangó jelszó-lovagok ugratásainak és annak az általános nemzeti felbuzdulásnak, amely nem fojtható el soha többé a magyar lelkekben, amíg a zsidó prepotencia kihívó viselkedése a közélet minden terén el nem tűnik. Ezek az ifjak tulontul hevített accumulátorjai a magyar közvéleménynek és nem sok biztatásra van szükségük abban az irányban, hogy a keresztyén türelem esztelensége és bárgyúsága miatt felzuduljanak. Nem ők, hanem azok az elitelendők, akik ismerve lelkivilágukat és gondolkozásmódjukat, minden eszközzel meg nem akadályozzák kilobbanásukat, hanem még inkább futik és hevitik temperamentumukat.

Gondolkodó fővel kell megállni a lipótvárosi Kaszinóval összefüggő legutóbbi események mellett és nyugodt lelkiismerettel distingválni az események között. A rendbontás és rendzavarás ténye és szándéka bizonyos, de az is bizonyos, hogy a szereplők bűnössége csak másodrendű dolog. Fő a háttér, a felbujtók munkája és bűnössége. Ebbe kell a kormánynak erős és kiméletlen kézzel bele nyulnia. Amíg ezek büntetlenül és zavartalanul szöhetnek messzi álmuk kisedő ábrándjait, addig a rendbontási kísérletek és zavargások napirenden lesznek Budapesten és hiába való lesz a jobbak minden konszolidációra való törekvése.

A fiatalság és fájó hazafiság olyan eszköz lesz számukra, amelyet kiütni a kezükből a demagógia ismert elveinél fogva aligha fog másként sikerülni.

A kormánynak tehát végre már bele kell nyulnia ebbe a darázs-fészekbe is és ha kellemetlen is, tiszta levegőt kell a közélet porondjára varázsolni. Senki, különben még oly hazafias egyesület háta mögé sem bujhatnak és nem izgathatnak ott olyan elemek, akik nem hajlandók tetteikért a terhet vállalni, hanem felelőt-

len ifjak vállaira igyekeznek azt áthárítani. Nem különösen az ország mai helyzetében, amikor a rend és nyugalom jövő boldogulásunk és egykori föltamadásunknak legbiztosabb alapja!

Franchet D'Esperay felmentése

Páris, nov. 10. (Nemz. St. tel. jel.)
 A hadügyminiszter értesítette *Franchet d'Esperay* tábornokot, hogy a szövetségesek keleti hadseregének parancsnokságától felmentette.

A földreform tárgyalása

Huszár Károly a tisztviselő és munkáskérdésről és a zavargásokról

— A nemzetgyűlés mai ülése —

Budapest, nov. 10. (Nemzeti St. tel. jel.)
 A nemzetgyűlés tegnap délutáni ülésén folytatták a fölbirtokreform felett megindult vitát. Félszólaltak *Jármy József*, *Kun P. András*, *Kencs János*, *Kerekes Mihály*, *Budaváry László*, *Temesváry Imre*, *Ruppert Rezső*, akik a javaslatot elfogadták.

A nemzetgyűlés mai ülését 11 órakor nyitotta meg *Rakovszky István* elnök.

A fölbirtokjavaslatához először *Szilágyi Lajos* szól. Feltűnőnek tartja, hogy a fölbirtokreform tárgyalása összeesik a ratifikálás tárgyalásával. Úgy hiszi, hogy ez készenakarva történt. Azt hallja, hogy a fölbirtokreform tárgyalását félbeakarják szakítani a ratifikálás miatt. Kijelenti a maga és elbarátai nevében, hogy a kormányzópart esti határozata dacára is a ratifikálás ellen fog szavazni. A javaslatot örömmel üdvözli s azt elfogadja.

Barta S. abó József reméli, hogy a földreform meghozza a népszaporodást, a munkaalkalmat is. Népegészségügyi szempontból is fontos a javaslat, amit örömmel elfogad.

Schöndl Károly a következő szónok, aki a javaslatot szintén elfogadja s örömmel üdvözli.

Erdődy Béla a javaslatot megszavazza.

Ezután szünetet rendelnek el. Szünet alatt izgatottan tárgyalják a folyosón az éjszakai rendőrzülkosságot.

Szünet után *Huszár Károly* szólal fel. Szól a gazdasági betegségről, amit ez a javaslat fog meggyógyítani. Az infekció azonban nem múlt el a forradalom után. A fölbirtokreform csak egy része a megoldásra váró feladatoknak, itt vannak még a tisztviselő- és munkáskérdések. Keresztyén alapon szociális politikát kell üzni. Az állam minden fiának

meg kell maradni a helyén a saját hatáskörében. A törvényt mindenkinek tisztelni kell. Ne engedjünk semmiféle rendzavarást és kis emberek basáskodását. Hiába történik a földreform, ha nem gondoskodunk a városi társadalom nyugalmaról.

Tudja, hogy Irországban s más országokban is van rendzavarás, de ott az államhatalom teljes erejével száll ezekkel szemben.

Szól a vasárnapi rendzavarásról. A miniszterelnök kijelentette, hogy megtorolja az erőszakoskodást. Azt látja, hogy ismét előfordult egy újabb eset. *Le kell szállítani azokat a tolvajokat, akik az államhatalom és a rend ellen törnek.*

Rubinek Gyula rögtön válaszol s kijelenti, hogy a kormány azon az állásponton van, hogy 24 óra alatt rendet teremtsen. Adjon a nemzetgyűlés 24 órai időt s akkor részletesen be fog számolni az ügyről. Ezután az ülés véget ért.

Poincaré angol nagykövet

Páris, november 10. (N. St. t. j.)
*Poincaré*t a francia köztársaság volt elnökét londoni francia nagykövetté neveztek ki.

Francia képviselők látogatása

Zürich, nov. 10. (N. St. t. j.)
 Francia képviselőkkel álló csoport a trianoni békeszerződés ratifikálása után Magyarországra készül utazni. A látogatásnak tanulmányozási célja van. Az utazás eszméjét francia kamarai körökben vetették fel.

Ujabb zavargások a fővárosban

Tanácskozás a miniszterelnöknél

Budapest, nov. 10. (N. St. t. j.)
 Tegnap éjjel az Oktogon-téren járt *Miklós József* rendőrelőnök, mikor segélykiáltás hallott. Odasietett s látta, hogy egy 18-20 tagú csoport egy polgári ruhás embert ütlegel. Mikor a támadók a rendőrt meglátták, elfutottak, a rendőr pedig utánuk ment a nyugati pályaudvar irányában. A nyugati pályaudvar irán ából jött *Solta József* rendőr velük szembe, akik a támadók megállították s a rendőrokre parancsoltak, hogy kotródjanak el. A tulnyomó erő elől a rendőrök elindultak az Oktogon felé. A támadók utánuk mentek. *Soltát* megállították: konfliktus támadt közöttük, majd több lövés dördült el. A lövésre a támadók eltávoztak. A

rendőr is lött, de nem talált, majd felkiáltott: — *Miklós* segíts, mert meglőtték!

A támadók ezután visszatértek s *Miklóst* is ütni, verni kezdték, úgy hogy csak menekülve tudta megmenteni az életét.

Soltát a lövés a szemén találta s halálos volt. *Miklós* ezután az eset után felment a főkapitányságra, ahonnan rögtön rendőresoport ment ki a helyszínre, de akkorára a támadók elmenekültek.

Ma a miniszterelnökségen a miniszterelnök belügyminiszter és *Nádossy főkapitány tanácskozást folytattak ez ügyben*. A képviselőházban interpellálni fognak szintén az éjszakai támadás miatt.

Bizottság a ratifikáció biztosítására

Budapest, nov. 10. (N. St. t. j.) A kormányzópárt tegnap esti értekezletén bizottságot küldött ki, amely érintkezésbe lép a Friedrich-párttal, a pártonkívüliekkel és a demokratákkal a ratifikálás parlamenti tárgyalásánál követendő eljárásra vonatkozólag. Szó van arról, hogy ünnepélyes formában hangsúlyozzuk, hogy a törvényjavaslatot csak a kényszerhelyzet miatt fogadják el a nemzetgyűlés. A gyász külső formájáról is gondoskodni fognak.

Valószínű, hogy a németekhez hasonlóan szikratávíratot fognak intézni az elszakított területek la'osságához, amelyben kifejtik, hogy a külmenyek kényszerítő hatása alatt cikkelyezték be a békeszerződést

A tegnapi pártértekezlet egyébként kimondta, hogy a ratifikálást pártkérdéssé teszi s a kormányzópárt minden tagjának részt kell abban vennie s a szavazásnál meg kell jelennie.

Meleg alsóruhát fogoly testvéreinknek!

Oroszországban megkezdődött a borzalmas hideg tél. Gondoljunk sok, még mindig hadifogságban szenvedő honfitársunk nyomorára, kik rongyokban dideregnek a rettenetes Szibériában. Gondoljunk rájuk és segítsünk rajtuk.

Mindenki csak egy darab meleg alsóruhát adjon, s mennyi szenvedő magyarnak tehetjük így elviselhetőbbé a fogság kínos napjait! Tegyük eleget hazafias kötelességünknek és a honvédelmi miniszter ur felhívásának s ne csak a jótékony egyesületek, hanem az egyesek, sőt hasonlókat árusító cégek se zárkozzanak

el a szenvedő véreinken való segítség elől. — Az adományokat kérjük a Move női csoportjához (Sas-u. 4 II. 2) november hó 29-ig bezárólag beküldeni.

Adakozzunk minél többen, ha csak egy csepp hálát érzünk is azok iránt, akik értünk harcoltak, s szenvedtek, vérezték és most talán testben-lélekben megrokknva, az idegen hatalom rettenetességei mellett a megfagyásnak vannak kitéve.

Minden igaz magyarnak segíteni kötelessége! **Move női csoport vezetője.**

Vagonlakó háztulajdonos, aki nem igényjogosult

A debreceni lakáshivatal sérelmes határozatainak tömkelege napról-napra szaporodik. Az újabb esetek között Révész Lajos Husztról menekült polgári iskolai igazgató lakásügye van. Az ötödmagával vagonlakó 67 éves, beteg öreg ur résztulajdonos lett az Arany János-u. 57. sz. a. háznak és abban kérte a megüreseedett szoba, előszobából álló lakást, hogy **fedél alá** juthasson. A lakást kérte Rimbós Győző szintén menekült köztisztviselő is, aki azonban nem hajléktalan és nem vagonlakó, mert eddig is apósánál lakott. Mit teit a lakáshivatal? Elutasította a tíz fokos hidegben

didergő vagonlakót, mert — nem debreceni lakos. (Eltolták a vagonját a budapesti nyugati pályaudvarra.) Ilyen rettenetes időben elsősorban is csak a vagonlakóknak szabadna lakást utalni és nem szabadna annak adni lakást, aki már fedél alá jutott, még ha igényjogosult is. Bizony megérdemelné az, aki ilyen határozatot hoz, hogy legalább egy éjszakára vagonlakásra kényszerítenék — büntetésből!

Az ilyen határozat, akármilyen jogalapot állapít is meg a lakáshivatal, megis csak az emberiség ellen való.

A debreceni villanytelep siralmas állapotban

A gépek meg vannak viselve — Anyaghiány

Sajnos, már évek óta állandóan foglalkoztatja a közvéleményt közvilágításunk szomorú állapota. A háborús nyomorúság ugyan minden téren erősen lejjebb szállította igényünket, de a világítás terén talán soha olyan mostohán nem álltunk, mint ma. Sohase tudjuk, holnap meddig lesz világítás vagy lesz-e egyáltalában? Fog-e járni a helyi vasut s ha igen, meddig?

Ugy gondoltuk, érdekelni fogja olvasóinkat, hogy milyen állapotban van a világítási vállalat, mert hiszen a szénhiányon kívül más okának is kell lenni annak, hogy oly gyakran áll elő üzembazár.

Épeu ezért felkerestük a villanytelepen **Aberle** Rajmund villanygyári igazgatót és megkértük, hogy mutassa meg nekünk a villanytelepet.

Az igazgató mellénk adta készséggel **Mezey** Ferenc műszaki tisztviselőt, akinek szíves kalauzálása mellett megtekintettük a villanytelepet, melynek képét röviden itt adjuk:

Elsőnek az áramfejlesztő gépterembe mentünk, hol mélabusan állott mind a négy áramfejlesztő gép. Ha nézi az ember a gépeket, akkor úgy gondolja, hogy valóban új gépek, mert a gondos kezelés folytán ragyognak vas alkatrészeik, azonban ha megindítják az áramfejlesztést, csak akkor vehető észre a gépek túlfeszített volta. A nagy gépteremben 4 darab gép-óriás áll egymás mellett: Egy 3000 lóerős, egy 2500 lóerős gőzturbinás gép és két darab 600 lóerős gép szolgáltatja az éjszakai világítást és a helyi vasutat hajtó áramot, jelenleg azonban csak a két 600 lóerős gép dolgozik, amennyiben a két gőzturbinás gépet most szerelik.

Az akkumulátor telep teljesen rossz állapotban van, mert a működéséhez szükséges alkatrészeket, ólomlemezét és salétrom savat teljesen lehetetlenség beszerezni. — Ha a 3000 lóerős gép működhetne, akkor a korlátlan áram

szolgáltatás a legprecízebben folyhatna, azonban ez egyelőre lehetetlen, mert nem lehet elegendő olajat úgy szintén szén se kapni megfelelő mennyiséget. Olaj is csak silány minőségű van. A gépház is nagyon rossz állapotban van. Ugyanis *porosz szén* a villanytelepen 1918 június óta nem látják. Az azóta érkezett magyar szén pedig rendkívül megviselte a kazánokat. — A magyar szén ugyanis erősen palatartalmu s nem tudja a kívánt hőfokra felmelegíteni a kazánban levő vizet, azonkívül a tömitő anyagok rosszasága folytán a kazánok nagyou megrongált állapotban vannak, ugy annyira, hogy gyakran zavarok fordulnak elő, és ilyenkor kénytelenek a világításból egyes város részeket kikapcsolni. A szén raktárt is megtekintettük, ott mintegy 150—200 méter hosszú szén félszer teljesen üres, holott az még a háborús években is csaknem mindig tele volt.

A gáz gyárat is megmutatta vezetőknek. A gáz fejlesztés csupán csak azért folyik, hogy az utcai gáz vezeték telítve legyen, mert ha esetleg víz vagy más anyag kerülne a vezetékbe, könnyen gázrobbanás történne, azonkívül tetemes összegbe kerülne a hálózat újabb töltése.

A gáz fejlesztésben csak 2 kemence dolgozik, melyet részben fával részben szénrel fűtenek, míg 4 szünetel.

A villanygyár igazgató panasolja, hogy annyira pontatlan a szén szállítás, hogy már tegnapról kezdve 1 órával később kezdtek az áram szolgáltatást, a helyi vasut járatát pedig lehetséges hogy be kell szüntetni, mert se ma, se tegnap nem érkezett szén.

Mi pedig mikor bucsuzkodásunk után ott hagytuk a szomorú villanytelepet, mely a vidék legnagyobb villanygyára, azon gondolkodtunk, hogy vajon mikor lesz ez a telep oly hangos, mint nem is oly régen volt.

HIREK

Jött-mentek

elnevezéssel kicsinyli le a törzsökös debreceni helyes polgár azokat, akik a Basa halmán túl látták meg a napvilágot. Ezzel a jelzővel illette Ballazár ur is azokat, akik ma Debrecenben a közéletnek és a társadalomnak vezető egyéniségei. Ezek a „jövendőnek” szerinte itten olyan háborúságokat támasztanak, amelyeknek kárát nem ők látják, akik gyorsan jönnek és gyorsan mennek, a baj elől tovább állanak, hanem szenvedik a város állandó polgárait. Megdörzsöljük a szemünket a szónoklat olvasásakor s első percben nem is vagyunk tisztában vele, hogy csakugyan Ballazár beszél-e így és hogy kikről is beszél hát? Mert ha nem csalódunk, Ő Méltósága maga sem tartozik városunk nagyszülőitje közé de még Magoss György sem, akit a jött mentekkel szemben mint törzsökös debrecenit vesz védelmébe. A püspök ur valahol másutt kezdte meg barátkozását a rabbi fiával, Magoss is valami szatmármegyei oláh faluban csókolódzott először a kis Dumitrescukkal. Szatmármegyében mondta ki Degenfeld is először az ő saját külön bölcsességét, hogy: inkább száz zsidó, mint egy katolikus. Ugyanott hajította meg először a zászlóját a zsidóság előtt a társaság másik oszlopja: Márk Endre. Hát Kenézy főatyamester? És a többi?! Mind, mind idegen vidékekről jöttek ide Debrecen boldogítani.

Hogy hová juttatták ezt a hajdan gazdag és erkölcsös, jobb sorsra méltó várost, azt mindenki megláthatja ha egy kicsit körülnéz.

Ők gyorsan jöttek, de — sajnos — nem mentek el elég gyorsan.

No de jobb későn, mint soha...

— **Burgonyát kap a város.** A burgonyaközpont értesítette a város polgármesterét, hogy Debrecen részére ezer métermázsas burgonyát utalt ki.

— **Három napja nem jött szén.** A szénzállítás nyomorúságai, úgy látszik, fokozódnak: három napja nem kapott szenet Debrecen város világítási vállalata. Csütörtökön már csak este 10 óráig lesz villanyáram és ha addig sem jön szén, meg fog szünni az áramszolgáltatás. A főispán táviratban fordult a szénügyek kormánybiztosához, hogy azonnal utaljon Debrecen részére szenet, mert különben a villamos telep beszünetelt működését, ami beláthatatlan következményekkel járhat.

— **Mi lesz a szováti birtokkal?** A város közgyűlése tudvalevőleg jóváhagyta a hajduszóvati birtok árverésének eredményét. A birtokot 28 millióért vette meg az altruista bank. A határozat felterjesztése után a város 30 millió ajánlatot kapott és most már a város érdeke az volna, hogy határozatot ne hagyja jóvá a kormány. A határozatot a belügyi kormány áttette a földműveléshez, ahol elkészítették a felosztási tervet és azzal a javaslattal terjesztették vissza a belügyminiszterhez, hogy az eladást hagyja jóvá.

— **Ajánlat közfogyasztási cikkek beszerzésére.** A magyar szövetkezeti központok áruforgalmi r. t. közellátási osztálya felajánlotta szolgáltatást Debrecennek is az elsőrendű fogyasztási cikkek (cukor, só, petroléum, benzín, stb.) beszerzésére. A r. t. vállalja a kiutalások eszközölését, a cikkek árának kifizetését és az áru átvételét, beszállítását és szétosztását, valamint különös súlyt kíván helyezni a zsír-ellátás megszervezésére.

— **Miskolcra felirata a tüzfahiány miatt.** Miskolc város a tüzfahiány megszüntetése érdekében felírt a kormányhoz és feliratát partolász végett megküldötte Debrecennek. Sajnos ezt a kérdést nem lehet feliratokkal elintézeni.

— **Vetőmag buza,** mely csöves tengeri beszállítása ellenében lett kiutalva, nincs teljes összegben bejegyvezve. Miután pedig annak csupán egy részét meghozatni nem lehetséges, felhívjuk gazdáink figyelmét, hogy akik még erre igényt tartanak, 1 métermázsas buza után 700 koronát minél előbb befizetni sziveskedjenek. Debreceni Gazdasági Egyesület.

Tíz milliós pótköltségvetés. Debrecen város rendkívül kiadásai az évi rendes költségvetés elkészítése óta annyira megsaporodtak, hogy **Kondor Kálmán** főszámvevő pótköltségvetést volt kénytelen készíteni. A pótköltségvetésben tíz millió többletkiadás szerepel, azonban ezzel szemben a bevétel többlet is olyan emelkedést mutat, hogy nem lesz szükség a pótdó emelésére.

Nagy betörés a Rákóczi-utcán. **Bakacsy Pál** Csapó-utcai ékszerésznél már másodikban törnek be az ide, de most is épen úgy, mint az előbbi betörést a rendőrség nem sokkal a betörés elkövetése után elfogta. **Bakacsy Pál** tegnap reggel, mikor benyitott az üzletébe észrevette, hogy az üzlete falát feltörték és onnan mintegy 80—100 ezer korona értékű ékszert vittek el. Azonnal jelentést tett a rendőrségen az esetről, hol ugyanakkor már elő is állították a betörőt **Bagdy Gyula** személyében, akit nemrégiben elítéltek ugyan betörésért, de 1000 korona kaució ellenében szabadlábra helyezték. Szabadlábra helyezése után részt vett az Arany János-utcai libalopásban, melyből kifolyólag elfogták, de kihallgatása után megszökött a rendőrségről. Tegnapelőtt este aztán kiszemelte magának a betörés újabb színhelyét és meghúzódva a Rákóczi-utca 1 számú ház udvarán, átfurta a falat és behatolt **Bakacsy** üzletébe, honnan az ékszereket magához vette és a Mester-utca át Püspökládayba akart szökni. A Mester-utcaiban azonban **Virág Károly**, **Polgár Imre** és **Gordó János** rendőrök felismerték **Bagdyt**, akit azonnal előállítottak a rendőrségen. Megmotozták és megtalálták nála a lopott ékszereket, melyeket bevallása szerint **Bakacsy** ékszerésztől lopott el. A rendőrség most szigorú őrizet alá helyezte **Bagdy Gyulát** és megindította ellene az eljárást. Kihallgatása után szigorú fedezettel a királyi ügyészségre kísérik a notárius betörőt.

Vivás a Movében. A Move Vivószakosztálya megalakult és e hó 5-én megkezdte működését. Vivómester Carlo de Palma. Helyiség a Kereskedelmi Akadémia tornaterme. — Vivó-órák naponta délután 6 órától 8 óráig, a következő beosztással: kezdők hétfőn, szerdán és pénteken, haladók kedden, csütörtökön és szombaton. Szakosztályi tagsági díj havi 50 korona, mely összeg a vivó-saison idején 1920. november hó 1-től 1921. május hó 31-ig havonta előre fizetendő. — Vivó felszerelésről a szakosztály gondoskodik. A vivószakosztályba belépni szándékozók jelentkezhetnek: a Move irodában, Sas utca 4. szám II. emelet, vagy **Majerszky Béla** előadónál délelőtt 9—1 óra között **Petőfi-tér 14.**, vagy este a vivóteremben. A női csoport (vitörvívás) felállítása most van folyamatban.

Orvosi hír. Dr. **Tamássy Géza** IV. ker. tiszti orvos szabadságáról visszaérkezve rendelését **Szent Anna-u. 4. sz. háznál** ismét megkezdte. Telefonszám 1309.

Hentes iparosok, kik a szakosztály által beszerzett sora előjegyzetű kivánnak, arra s a befizetés eszközzésére 12-én pénteken délután fél 5 órától 7 óráig az ipartestület helyiségében megjelenni sziveskedjenek. Utalagos jelentkezés figyelembe nem vehető. Szakosztály elnökség.

Műsoros estély. A bölcsészethallgatók 13-án, szombaton d. u. 5 órakor a Bika-dísztermében fényes programmal estélyt rendeznek, melyre a jegyek már most kiválthatók a Kollégium kapusánál. Katonazenekar, ének, tánc, szavaltat fogja gyönyörködtetni a közönséget. A részletes műsört a „Hajdúföld” szombati száma fogja közölni.

Margit-fürdő kellemes meleg, állandóan nyitva.

A Debreceni Gazdasági Egyesület értesíti tagjait, hogy az összes dohány már elfogyott. Így a dohánykiutalást az egyesület a mai napon beszüntette.

Propaganda előadások. Kedden délután folyt le a Székely Társaság hetedik propaganda előadása a már megszokott, kedves, szépszámu publikuma előtt. Már szinte nélkülözhetetlen a kedd és péntek délutáni értékes szellemi szórakozás. Sok tapssal, élénk figyelemmel hallgattuk most is meg a szép cigányzenét, énekkart, tartalmas beszédet és ügyes szavaltat. A következő, utolsóelőtti előadás november hó 12-én délután fél 6 órakor lesz a vármegyeház dísztermében.

Gyászhir. Kaptuk a következő gyászjelentést: A B. F. R. A. Mely bánattól megtört szívvel jelentjük, hogy a forrón szeretett legjobbj anyja, nagymama, testvér, rokon és hű barátja néhai **özy. dr. Balogh Ferencné** született Galántai Fekete Agnes folyó 1920. évi november hó 10-én reggel 2 órakor, övéinek szentelt, fáradhatlan, munkás életének 71-ik évében, rövid szenvedés után az Urban esendesen elhunyt. Fejéjthetetlen, kedves halottunk földi részét folyó hó 12-én, pénteken délután 3 órakor fogjuk a Vár-utca 5. szám alatti lakásunkról a református egyház szertartása szerint tartandó ima után a Kossuth-utcai sírkertben nyugalomra helyezni. Utolsó földi tisztességételőre megtört szívvel hívjuk meg a megboldogultnak barátait, ismerőseit. Debrecen, 1920 november hó 10. — Aldás emlékére. Bánatos gyermekei: **Balogh Ferenc** nevével szül. **Kézz Erzsébet** és gyermekeik: **Jolán, Ilonka, Ferenc.** Dr. **Balogh Béla.** Dr. **Balogh Ernő** nevével szül. **Szeőke Erzsébet** és gyermekeik: **Agnes, Balogh István** nevével szül. **Báró Orban Arankával.** Szerető testvére: **Galántai Fekete Sándor** nevével és családjával. — Koszorukat mellőzni kérjük. A temetést **Dankó tem.** vállalat (Kossuth-utca 6.) rendezi.

Jótekonny adomány. **Fapp Sándor** nádudvari földbirtokos tízezer koronát adományozott a nádudvari hadiözvegyek és hadiárvaik javára.

Káplár Miklós festőművész kiállítása. Városunk műértő és műpártoló közönségének ritka élvezetben lesz része **Káplár Miklós** festőművésznék a városháza nagytermében megnyíló kiállítása révén. A kiállításra kerülő több mint 60 darab kép eredeti magyar tehetségről tesz bizonyosságot, mely legfőképp az arcképfestésben érvényesül. Az aránylag még fiatal művész máris közéletünk több jelesének arcképét festette meg. A kiállításra, mely e hó 14-én, vasárnap nyílik meg, s 24-ig naponta délelőtt 10—1 és délután 2—4 között lesz nyitva, felhívjuk a közönség figyelmét. A belépődíj 5 korona.

A női kommunista. Tegnap számunkban már megemlékeztünk **B Nagy Jánosné.** **Polgár Petrovics Ilonáról,** a nádudvari Bédi Sewimmer Rózáról, akit az ötös tanács igazgatósága 3 évi börtönre ítelt. Mikor az ítéletet kihirdette előtte a bíróság, a proletárdiktatura alatt oly bátor és harcias nő felkiáltott. — Szent atyám, végy magadhoz! s ezzel elájult. Körülbelül egy félórát tartott, míg a gyorsan előhívott **Derekassy István dr.** majd a mentők felélesztették.

Terjed a baptista vallás. A „hívők” — ahogy magukat nevezni szokták a baptisták — egyre szaporodnak Hajdú vármegyében. Ujabbban Balmazújvárosban terjed az új hit, különösen az asszonyok közt: csoportosan jelentették be kilépésüket a ref. egyház kőte telékéből. A kilépettek 90 százaléka nő.

A hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik nemzeti szövetségének helyi csoportja felszólítja azon tagjait, kik nem városi vagy állami szolgálatban állanak és vagyontalanok, az esetleg kiutalendő kedvezményes áru tűzfűrt igazoló okmányokkal f. hó 12-én és 13-án (péntek és szombaton) d. e. 9—12-ig a „Hadi-gondozó Népiroda” **Szentanna-utca 12. szám** alatti irodahelyiségében jelentkezzenek. Később érkező jelentkezéseket a szövetség vezetőségének nem áll módjában figyelembe venni.

Rendőri hírek. **Életunt laboráns** Mint megirtuk mult számunkban, **Taligás Lajos** Vigkedvű Mihály utcai lakost morfiummérgezésrel beszálították a kórházba. Tegnap a rendőrség kihallgatta, s ki derült, hogy a Lányi-féle patikából, hol alkalmazva volt, lopta a morfiom pasztillákat. Tettének oka élet-untáság. — **Elfogott gyilkosok.** A budapesti rendőrség megkeresésére körözött **Walentini Gyula** orvostanhallgatót és nejét a pingaui gyilkosokat tegnap a budapesti rendőrség Budán elfogta. — **Elfogott román barát.** A debreceni rendőrség elfogta **Botos Lajost,** ki több büntetésben részes, nevezetesen társával több csalást és szé hámoságot követett el. Akinek még okozott károkat, jelentse a rendőrség földszint 29. szobában.

Sókiosztás. Felhívjuk az egyesület által utalványozott sómennyiségre még igényt tartó és már az utalványt kiváltó gazdáink figyelmét, hogy a sókiosztás bezárólag november hó 16-ig tart. Az addig be nem váltott utalványok érvényüket veszítik és semminemű késedelmes felszólalást figyelembe nem vesszünk. Debreceni Gazdasági Egyesület.

Az új sajtórendelet

Az eddigi cenzura megszüntetésével az új sajtórendelet életbeléptetése ügyében **Hubert Ottó** főispán tanácskozást folytatott **dr. Gergits Károly** főügyész helyettesével és az ügyészi kar tagjaival. A fő irányelve az új sajtórendeletnek, hogy előzetes cenzura nem lesz, csupán a terjesztés ellenőrzését fogja a soros ügyész végezni. A sajtórendelet szerint az időszaki lapok szerkesztőivel közölni fogják időnkint azon irányelveket, melyek mellett a terjesztés engedélyezése történhetik. Ez a tájékoztató bizottság **Gergits Károly dr.** elnöke alatt fog állani, tagjai a soros ügyészek és a katonaság részéről két kiküldött lesznek.

Valutaárfolyamok

Budapest nov. 10. (Nemzeti St. tej. jel.) A budapesti tőzsdén ma a következő árfolyamokat jegyezték: Napoleon 1700—650, font 1900—2000, dollár 585—65, máрка 628—31, líra 18'60—18, rubel 348—42, lei 8'48—38, szokol 571—73, francia dinár 13'02—7, leva 520—18.

A zürichi devizapiacra a magyar koronát 1'25-re jegyezték.

Törvénykezés

§ A tolvaj alkalmazott. **Takács János** a Csanak József fűszerkereskedő cégnél volt alkalmazva 1919 februárjában. Az üzletből — visszaélve a bizalommal — több alkalommal több esomag gyufát, Frank-kávét vitt haza a lakására. A lopásra azonban rájöttek s a lopott holmik legnagyobb részét meg is találták a lakásán. Ma vonta felelősségre a törvényszék lopásért, a feleségét pedig orgazdaságért, s **Veress kir.** ügyész vádbeszéde után **Takácsot** 1 hónapi, a feleségét pedig 2 heti fogházra ítélte a bíróság. A vádlottak megnyugodtak az ítéletben.

§ Szentpéterit ismét elítélték. **Szentpéteri** István, akit nemrégiben ítél el az ötös tanács 6 hónapi fogházra. — ismét a törvényszék elé került. Most lopás és csalás miatt vonta felelősségre a bíróság, mivel jogtalanul felvette a munkanélküli segélyt és egy embertől ellopta a döréksziját. A perbeszédet után 10 hónapi börtönre ítéltek a megrögzött kommunistát. — Az ítélet jogerős.

SPORT

A vasárnapi mérkőzések. Vasárnap helybeli csapataink legnagyobb része vidékre megy bajnoki mérkőzést játszani. A legnagyobb érdeklődés a DVSC nyíregyházi vendégszereplését előzi meg. A vasutas ismét egy erős ellenféllel kénytelenek megbirkózni. A DTE Kisvárdára megy, ahol a Kisvárdai SE-el mér össze az erejét. A DMTK Szolnokon játszik bajnoki mérkőzést a debreceni csapatok nem annyira veszélyes, mint inkább szerencsés ellenfelével, a Szolnoki MTE-vel. Debrecenben egy bajnoki mérkőzés lebonyolítása van programon. Az egyetemi csapat a nyomdászok csapatával mérkőzne, de nincs kizárva, hogy a nyomdászok lemondják a mérkőzést.

Az osztrák magyar mérkőzés bírója **Goddien** volt, akit Hollandiából hozattak le. A lebozatal 25 ezer koronába került. A mérkőzést igen gyengén vezette le, úgy hogy a budapesti lapok megállapítják, hogy nem érte meg a lebozatal horribilis költségeit.

Altalános óhajra ma még egyszer és utoljára fel ép **D'Arrigó Kornél a Vigszínházban.**

Rose nyelviskola

Széchenyi-utca 42. sz.

Színház

A színházak és mozgószínházak közleményei.
Csütörtökön, nov. 10-én (A) bérletben „A tolonc”-ot játsszák a Csokonai színházban. Lőrincet Heltai Andor játssza.

Az ezüst sirály bemutatója iránt már most nagy érdeklődés mutatkozik az Csokonai színház jegypénztáránál. **A pénleki bemutató bérletszűnetben lesz.** Főszerepeket Bodan, Rar Ada, Szalma és R. Nádossy játsszák; de háttér szerepe van a darabban Egyed Lenkének, Heltainak és Csolnákossinak is. A díszletek teljesen újak, különösen a H. felvonás kiállítására szenzációs.

A Vasgyáros George Ohnet halhatatlan regénye 4 felvonásban. Olasz film. A főszerepben P. Menichelli a legszebb és legmagyobb olasz művész. Ünnepi premier lesz ma az Apollóban. P. Menichelli ez a ragyogó szépségű, briliáns tehetségu olasz film tragika klasszikus és felejthetlen alkítást produkál. A film az olasz filmgyártás remeke, amely az idei szezon kimagasló attrakciói közt foglal helyet. Jegyelővétel. Előadások 6 és 8-kor.

Az Aranyláz amerikai dráma 6 felvonásban bemutatja ma csütörtökön az Urania. Az amerikai artisták és színészek játéka, az amerikai rendezés és a briliáns fotográfia szenzációs mesterművet produkálnak ebben a filmben. Előadások 5 és 8-kor. Jegyelővétel.

Szécsi Ferkó a csodagyermek, kit közönségünknek már alkalma volt megismerni, játssza a főszerepet a Gyermekszív című négy felvonásos filmregényben. A film a Starfilm-gyár legszebb produciói közé tartozik. Matyasovszky Ilona és Vándori Gusztáv a főszerepekben kitűnők. Ma csütörtökön mutatja be az Arany Bika mozi. Jegyelővétel.

Számoló papír

11-21 cm nagyság 05-16 cm nagyság
500 drb 30 K 500 drb 20 K
a Magy. Nemz. Könyv- és Lapkiadó-Vállalatnál
PIACZ-UTCZA 59

Eladó

2 kat. hold pusztaföld a városban!

Gyártelepnek, ipartelepnek, gyümölcskertésznek, szőlőtelepítés v. boltgázkertésznek egyszerűen bármilyen célra felette alkalmas volna.
Van pedig ez a 2 katasztrális hold pusztaföld benne a városban.
A Péterfiától a közkörház mellett benyíló Hadházi-utcában.
Hadházi-utca 26. szám alatt!
POTOM ÁRÉRT!
Ára a 3200 ölnék 200 ezer korona.
Ezen ingatlan felett is a Nagy Lajos Országos Adásvételi Vállalat rendelkezik, ott köthető meg a vétel, ott teendő le a forgaló.
Iroda: Veres-utca 9. szám.

30 mázsatrágya

eladó a vonat laktanyában.
:: (volt Ghilanyi laktanya) ::
LAKTANYAI PARANCSNOKS.

MEGHÍVÓ
Debreczen és Vidéke Mezőgazdái Hite Szövetkezete **f. hó 14-én, azaz vasárnap d. u. fél 4 órakor** a Polgári és Gazdakör helyiségében Piacz u. 7. sz. a. tartja az Abatértékesítési csoportjának alakuló gyűlést, melyre ugy a szövetkezet tagjait, mint az érdeklődőket bizteleveltel meghívja az **IGAZGATÓSÁG.**

Pénteken

reggel friss hortobágyi hal érkezik
Egyház-tér 6. szám alá
Jelentkezés népszámlálásnál leendő alkalmazásra.

Az 1920. évi XXXIII. t.-c. a Debreczen sz. kir. város területén 1921. január 1-10-ig terjedő időben népszámlálás tartatik. A népszámláláshoz számtalobiztosokul és egyéb felhívású közegok gyanánt általában olyan egyének alkalmazandók, akik egyrészt műveltségükkel fogva a népszámlálási teendőket el látni képesek, másrészt egyéb hivatásbeli lekööttség által a népszámlálási munkát teljesítésében nem akadályoztatnak. Nők amennyiben ezen feltételeknek megfelelnek, szintén alkalmazhatók. Emellettgyva felhívjuk azon debreczeni lakos menekülteket, egyetemi hallgatókat, tanulókat, felsősztályu növendékeket és egyéb felsősztályu tanulókat és általában mindazon intelligens férfiakat és nőket, akik ezen népszámlálási munkálatokra a megállapítandó munkálat mellett vállalkozni óhajtanak, hogy ezen szándékukat a Csapó-u. 15. sz. alatti irodában sürgösen bejelenteni sziveskedjenek.
Debreczen, 1920. nov. 10.
Hözölmezési ügyosztály.

Gazdálkodók

része finom gyapjuszövetek öltönyre és töl kabátira legolcsóbban beszerezhető
ROTH ADOLF Piacz-u. 77.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kifutó fiu
azonnal felvétetik Antalffy könyvkereskedésébe Szt. Anna és Varga-u. sarok.

Az István malom
raktári irodájába írásbeli teendők elvégzésére alkalmas egyént keres — írásbeli ajánlatok az igazgatószághoz délelőtt 9-12-ig adandók be.

Egy
visszamaradt fenyő hálószoba sürgösen eladó. — Boros Sándor Széchenyi-utca 6 sz.

Hangverseny cimbanom pedálos, kiténő hangu, teljesen jókarban kottakkal együtt eladó. Eötvös-utca 114.

Találta tott
a Komlósi ut végén egy kölyök fokszterier, mindkét füle barna, hátán fekete pont. Tulajdonosa átveheti Eötvös-u. 108.

Modern
alig használt ebédlő busztor eladó Tnaly Kálmán-utca 14. Megtekinthető d. e. 10-11 órakor.

DEBRECENI Kalapgyár

SZÉLL ÉS KÖSA.
Női és férfi kalap megren delések és javítások g orsan és pontosan készítik nek
PIAC-U. 63 SZ.

Kövyáry és Altmann
szűsök, Piac 42. Pannónia épü let. Bármilyen szakmába vágu munkákat pontosan és jutányosan készítenek.

Bélyeggyáry és vesöintézet
PAULÓ I.
Baththanyai-u. 22.
telefon: 1365.

Debreczen sz. kir. város köztisztasági és fuvarozási vállalata ajánlatot kér
27 rend cselédruhára, mely áll 1 rövid melegkabátból (mikádó), mellényből, nadrág- és sapkából. Ugyancsak **27 pár csizmára** a vállalat cselédsége részére.
Ajánlatokat a vállalat irodájába kérjük **Kossuth-utca 9.** (Hátul az udvarban.)

Koros Sándor
férfi-szabó üzletében Piac-u. 69
Kaját készítesz a legújabb férfi öltönyök ruháinak.

Forgács István
műorás
Bádogos u.

Mézet

a legmagasabb napi áron vásárol az Országos Magyar Méhészeti Egyesület Vezérképviselése Bud. p. sz. IX. ker. B. k. sz. utca 8. sz. 11.

Gazdasági gépek, eszközök, szekerek legolcsóbban az

Állami Gépakciónál

vásárolhatók
Debreczen, Verhőczy-u. 2. sz.
(Az Iparkamara épü etében.)